ZASILAJCIE POLSKI FUNDUSZ PRASOWY!

GŁOS POLSKI

TYGODNIK UCHODŹSTWA POLSKIEGO W AFRYCE.

Registered at the G.P.O. as a newspaper.

Nr. 26 -(39)- Rok II-gi | 7 LIPCA 1946 r. | CENA 50 cnt.

Bernard Newman o sytuacji w Polsce

W Nairobi bawil w ubieglym tygodniu znany angielski pisarz i komentator polityczny, p. Bernard Newman.

Jest on pierwszym obserwatorem angielskim, ktoremu udalo sie przedostac za "zelazna kurtyne". Na zaproszenie rzadu warszawskiego udal sie do Polski, gdzie przebywal kilka tygodni.

P. Newman jest autorem szeregu ksiazek na tematy polityczne, m. in. napisal trzy ksiazki o Polsce: "Pedaling Poland", "The story of Poland", i "Spotlight on Poland". Niebawem ukaze sie nowa jego ksiazka napisana po powrocie z Polski p. t. "Russia's neighbour - The new Poland", (Nowa Polska - sasiad Rosji).

Podczas pobytu w Nairobi, p. Newman wyglosil szereg odczytow o sytuacji politycznej m. in. zas, wyglosil przez radio specjalna audycje poswiecona sytuacji politycznej w Polsce.

Przed wyjazdem z Nairobi p. Newman udzielil wywiadu przedstawicielowi redakcji "Glosu Polskiego". Wywiad ten zamieszczamy ponizej:

P. Newman jak to wspomnielismy przybyl do Polski na zaproszenie administracji warszawskiej. "Musze przyznac, powiedzial, ze czynniki oficjalne w Polsce udzielily mi wszelkich ulatwien. Moglem jechac dokad chcialem, rozmawiac z kim mi sie podobalo. Uprzejmosc ta byla tak zdumiewajaca, ze nawet cenzura puscila moje przemowienie przez radio, a musze zaznaczyc, ze w Polsce istnieje rowniez i cenzura rosyjska. Przemowienie moje, poswiecilem udzialowi lotnikow polskich w "Battle of Britain".

W obecnej Polsce odbiornik radiowy nalezy do rzadkosci. Natomiast na ulicach i placach ustawione sa glosniki. Opowiadano mi pozniej, ze sluchajac mego przemowienia, starsi ludzie plakali jak male dzieci....Narod polski dumny jest ze swych braci, ktorzy walczyli na Zachodzie.

Nie bede powtarzal znanych juz wszystkim szczegolow o zniszczeniu Polski, ktora jest bezwzglednie najbardziej zrujnowanym krajem w Europie. Ruiny Warszawy pozostana mi na zawsze w pamieci. Nie wyobrazalem sobie takiego zniszczenia a jest rzecza bardzo charakterystyczna, ze te straszne zniszczenia fizyczne, te potworne lata okupacji, nie zdolaly zlamac ducha narodu.

Okropnosci jakie widzialem w Polsce nie dadza sie opowiedziec - trudno je porownywac z tym co dzialalo sie w Belsen czy Buchenwaldzie - a mimo to Niem-

Bernard Newman

B.78/2000

cy nie zdolali zlamac Polakow, nie zdola ich zalamac, sadze, i obecna tragiczna rzeczywistosc.

Tymczasowy rzad nie cieszy sie ani poparciem ani zaufaniem ludnosci.

Sklada sie on, mozna to smialo stwierdzic, z prawie samych komunistow. Cztery stronnictwa blokowe PPR, PPS, SD i SL - to wlasciwie jedna i ta sama partia komunistyczna, tylko pod inna "firma". Trudno dokladnie obliczyc jaki procent ludnosci stanowia komunisci lub ich sympatycy. Jednakze przypuszczam, ze stanowia oni 10 - do 20%."

Jaki jest stosunek przecietnego Polaka do rezimu?

"Doskonale to okreslil pewien moj serdeczny przyjaciel, warszawianin, zreszta z przekonan konserwatysta: "mielismy do wyboru anarchie polityczna, taka jaka jest we Francji,, na co Polska nie moze, sobie pozwolic -, albo wojne cywilna - co by bylo tragedia, wzglednie rzady rosyjskie. Nasz obecny rzad sklada sie wprawdzie z komunistow - ale w kazdym razie sa to Polacy. "Obecny rzad uwazany jest za zlo konieczne i przejsciowe....

Niewatpliwie najzdolniejszym czlowiekiem rezimu jest wiceminister spraw zagranicznych Modzelewski, najpopularniejszym jest zas Mikolajczyk.

Stanowisko Mikolajczyka jest bardzo trudne i staje sie coraz trudniejsze. Jego wplywy w rzadzie sa znikome. Natomiast kadry jego zwolennikow stale rosna - jest rzecza bardzo charakterystyczna, ze gros sympatykow PSL stanowi inteligencja. Jest to zupelnie zreszta zrozumiale - PSL to jedyne tolerowane stronnictwa opozycyjne."

Czy istnieje prawdopodobienstwo wojny domowej w Polsce?

"Uwazam, ze w obecnej sytuacji byloby to prawdziwa tragedia. Nie wolno zapominac, ze rzad dysponuje wielkimi zapasami broni, ma doskonale uzbrojona i wyszkolona policje oraz milicje, ponadto moze w kazdej chwili zwrocic sie o pomoc do Moskwy.

Nienawisc do Rosji i do Rosjan jak stwierdzilem jest ogromna. Cenzura moze konfiskowac slowo pisane, ale trudno jest zamknac Polakom usta. Wszyscy bez wyjatku polityk uja, a glownym tematem rzecz jasna sa stosunki z Rosja. I prosze mi wierzyc, w ciagu jednego dnia mozna uslyszec w samej tylko Warszawie wiecej anty - rosyjskich wypowiedzi, anizeli w Wielkiej Brytanii w ciagu calego roku. (!)

Polacy zdaja sobie doskonale sprawe, ze dopoki trwac bedzie okupacja Niemiec, musza byc w Polsce garnizony rosyjskie. Gdyby jednak te garnizony znajdowaly sie tylko wzdluz linii komunikacyjnych, niestety tak nie jest. Rosjanie sa wszedzie, na kazdym kroku czuje sie ich obecnosc. Nie ma to zadnego znaczenia ilu jest zolnierzy rosyjskich - dopoki na ziemi polskiej pozostanie choc jeden zolnierz rosyjski, trudno bedzie twierdzic, ze Polska jest niepodlegla. (!)

W czasie mojej podrozy za "zelazna kurtyne" mialem mozność rozmawiac z generalem Rokossowskim. Powiedzial mi on ze: "Rosja musi miec przyjazna Polske, ktora zabezpieczalaby jej granice na wypadek nowej agresji niemieckiej". Rozmawialismy zupelnie szczerze, powiedzialem mu wiec otwarcie - ze Rosjanie nie zdolali sobie pozyskac Polski - stworzyli sobie wprawdzie przyjazny rzad - ale narod polski ich nienawidzi. Pozwolilem sobie zwrocic uwage Rokossowskiemu, ze na wypadek nowej agresji niemieckiej z zachodu, caly narod polski powstanie przeciwko Rosji, ktora stara sie opanowac jego kraj. Obecny rzad w zasadzie nie moze o niczym decydowac. Wszelkie instrukcje pochodza z Moskwy. P. Bierut, Osobka, czy inny czlonek gabinetu jest tylko wykonawca, kontrolowanym i to scisle, przez niewidoczne "szare eminencje" przydzielonych Rosjan, ktorych sie jednak nie widzi i nie slyszy.

Stosunek spoleczenstwa polskiego do Rosjan najlepiej zilustruje nastepujacy incydent: Bawiac w Katowicach zaproszony zostalem na zjazd mlodziezy zorganizowany przez jedno ze stronnictw rzadowych. Uczestnicy zjazdu umundurowani byli w niebieskie mundury z czerwonymi krawatami. Pomyslalem sobie, ze zamiast mundurow d a n o by l e p i e j tej mlodziezy koszule, ktorych napewno potrzebuja. Rozmawialem z jedna z dziewczat, ktora mowila po angielsku. Zapytalem do jakiej partii nalezy. Powiedziala mi: "jestem czlonkiem Polskiej Partii Socjalistycznej, ale polskiej a nie rosyjskiej". Jaki jest twoj stosunek do Rosjan? odpowiedziala krotko - "Nie radzilabym jakiejs dziewczynie pokazac sie na ulicy w towarzystwie zolnierza sowieckiego"; "W Polsce - w jedynym zreszta kraju Europy, niewydany rozkaz o "non - fraternisation" jest scisle przestrzegany.

Jednym z glownych zadan - tak przynajmniej glosi propaganda - armii sowieckiej w Polsce, jest walka z bandami. Band tych jest rzeczywiscie bardzo wiele. Bylem swiadkiem walki jaka oddzialy sowieckie stoczyly z wlassowcami. Byla to regularna bitwa. Obie strony rzucily do akcji czolgi i artylerie. Obie byly doskonale uzbrojone. Walka trwala. przez kilka dni i Rosjanie zwyciezyli tylko dzieki poparciu lotnictwa. Propaganda warszawska stale rozpowszechnia wiadomosci o zlikwidowaniu bandy skladajacej sie z czlonkow PSL lub bylych zolnierzy AK. W rzeczywistosci bandy te napadaja dla celow rabunkowych, nie zas politycznych i skladaja sie z Wlassowcow w pierwszym rzedzie, dezerterow z roznych armij nie wylaczajac Armii Czerwonej, zwyklych rabusiow. Prawdziwi "ludzie z lasu" nie biora udzialu w tych wyprawach. Na Ziemiach odzyskanych grasuja bandy skladajace sie z Niemcow - bylych hitlerowcow - wzglednie Volksdeutchow. Ludzie ci nie maja nic do stracenia. Mszcza sie na niewinnych mieszkancach nowej Polski za porazke Hitlera.

Zwiedzilem bardzo szczegolowo nowe dzielnice Polski. Niemcy wycofujac sie nie mieli czasu wiele zniszczyc, nie mieli nawet czasu uprzatnac z pol zboza. Polacy maja na tych ziemiach wiele do zrobienia. Musza dolozyc wszelkich staran aby je zagospodarowac i zaludnic. Rosja prowadzi obecnie swa stara polityke "judzenia". Daje do zrozumienia Niemcom, ze o ile beda posluszni i potulni dostana z powrotem ziemie oddane Polakom. Jako pretekst postuzy im argument, ze Polacy nie zdolali tych ziemi zagospodarowac. Obecny rzad zdaje sobie z tego doskonale sprawe i d o k l a d a wszelkich staran, aby te tereny zagospodarowac. Cala trudnosc polega

na tym, aby wytlumaczyc polskim kolonistom, ze ziemie te sa polskie i nie zostana Polakom odebrane".

Na zakonczenie powracam raz jeszcze do zagadnien politycznych i zadaje pytanie czy w Polsce zdaniem p. Newmana odbeda sie wybory i czy w obecnej sytuacji beda one doprawdy "wolne"?

Rozmawialem na ten temat z Mikolajczykiem i innymi czlonkami rzadu - mowi p. Newman. komunisci staraja sie sugerowac opinie publiczna, ze przeprowadzenie w obecnej sytuacji wolnych wyborow jest niewskazane. Kampania przedwyborcza moze zdaniem ich przeistoczyc sie w wojne domowa. Prawdopodobnie jednak, sadze, ze wybory odbeda sie na jesieni. Czy beda to wybory wolne w pojeciu brytyjskim czy rosyjskim - od tego zaleza ich wyniki, lecz w obecnej sytuacji wyniki te nie beda mialy i tak zadnego wplywu na ukształtowanie sie stosunkow w Polsce.

Narod polski wierzy jednak w lepsze jutro. Zdaje on sobie doskonale sprawe, ze czekaja go ciezkie lata, musi bowiem nietylko odbudowac Polske, musi przede wszyskim zwalczyc pietno jakie zostawila okupacja na mlodziezy i to jest zdaniem moim najwazniejsze zagadnienie.

Wszyscy Polacy chca wolnej Polski a historia nas nauczyla, ze zaden najezdzca nie zdolal strawic Polakow."

Doswiadczenia z bomba atomowa na Pacyfiku

Jednym z glownych powodow wszelkich istniejacych nieporozumien miedzy wielkimi mocarstwami jest jak to sugeruje propaganda sowiecka, - fakt posiadania przez Stany Zjednoczone tajemnicy produkcji bomby atomowej. Stany Zjednoczone odmowily ujawnienia tej tajemnicy, gdyz jak to trafnie okreslil jeden z czolowych politykow amerykanskich," nie mamy pewnosci czy bomba ta nie zostanie uzyta jutro przeciwko nam".

Obradujaca w Nowym Jorku Komisja Kontroli nad Energia Atomowa przy ONZ opracowuje obecnie projekt utworzenia miedzynarodowej organizacji, posiadajacej mozliwosc stosowania wszelkich sankcji, a ktorej oddana bylaby kontrola nad energia atomowa. Jednakze i tej organizacji jak to mozna juz wnioskowac Stany Zjednoczone nie sa sklonne powierzyc swej tajemnicy, natomiast sklonne sa w dalekiej przyszlosci do zniszczenia swych pokaznych zapasow broni atomowej.

W roku ubieglym, wiadomosc o zrzuceniu pierwszej bomby atomowej wywolala w calym swiecie przerazenie. Nowa wojna przyszlosci bedzie wojna atomowa, szerzaca potworne wprost zniszczenia. Na nic sie nie zdadza armie ladowe, powietrzne i marynarka. W laboratoriach rozpoczeto prace nad wykryciem jakiejs nowej broni przeciwko bombie, atomowej. Rozpoczal sie w swiecie wyscig atomowy. Jednoczesnie zas Stany Zjednoczone rozpoczely badania nad metoda walki z energia atomowa. Przed paroma tygodniami Department Stanu oglosil, ze udalo sie wynalezc promienie, niszczace potencjal bomby atomowej. Przystapiono rowniez do dalszych prob z bomba atomowa, glownie zas celem sprawdzenia jej skutecznosci w walce z marynarka. Wiadomosc o nowych doswiadczeniach wywolala panike wsrod mieszkancow zachodnich Stanow. Do departmentu wojny zaczely naplywac liczne protesty i pisma, ktorych autorzy domagali sie zapewnienia, ze wybuch bomby nie spowoduje pekniecia skorupy ziemskiej, ze nie nastapi koniec swiata, lub, ze wszystkie ryby w Oceanie Spokojnym nie zostana zabite!

Potezna flota uszkodzonych w czasie dzialan wojennych wielkich jednostek morskich amerykanskich, japonskich i niemieckich skazano na smierc atomowa. Zostala ona zakotwiczona na redzie atolu Bikini na Oceanie Spokojnym. Przedstawiciele swiata naukowego i dziennikarze wszystkich narodowosci zaproszeni zostali do wziecia udzialu w doswiadczeniu w charaktrze obserwatorow. Zaproszonych obserwatorow umieszczono na okrecie zakotwiczonym w bezpiecznym miejscu, tak aby nie byli narazeni na dzialanie promeini "Gamna" wyswobodzych na sku-

Mapka wysp Marshalla na Pacyfiku

tek wybuchu bomby.

Wszystkie przygotowania robione byly po amerykansku, z rozmachem, z teatralnymi efektami. Tak wiec okret wojenny "Nevada", - inwalida, poszedl na smierc w pelnej gali z wszystkimi dekoracjami jakich dosluzyl sie w czasie swej dlugiej sluzby.

Na pokladzie statkow umieszczono klatki z 200 zwierzetami, celem zbadania skutkow wybuchu na zywych organizmach.

W nocy z niedzieli na poniedzialek ub. tygodnia czwarta bomba atomowa zostala zrzucona z amerykanskiej nadfortecy latajacej z wysokosci 10 tys. stop (okolo 3 i pol tysiaca metrow). Z relacji obecnych na doswiadczeniu wynika, ze w chwile po sygnale rzucenia bumby w powietrze wystrzelil slup ognia wysokosci 50 tys. stop, a w ulamek sekundy potem dal sie slyszec jeden wybuch, potem drugi, nastepnie chmura "atomowa" zaslonila pole doswiadczenia.

Komunikacja radiowa miedzy okretami zakotwiczonymi w poblizu atolu Bikini, a Stanami Zjednoczonymi zostala przez dwadziescia minut przerwana na skutek wyladowan atmosferycznych. Gdy "chmura" sie nieco rozproszyla obserwatorzy mieli moznosc stwierdzic, ze dwa statki plona, natomiast widoczne na atolu palmy stoja nieuszkodzone, chylac sie na wietrze.

Specjalne samoloty bezpilotowe, kierowane promieniami radiowymi a zaopatrzone w specjalne aparaty zaczely krazyc nad atolem.

W cztery godziny po wybuchu ogloszono pierwszy komunikat, z ktorego wynikalo, ze wszystkie skazane na smierc atomowa okrety zostaly uszkodzone, dwa zas zatonely. Morze w promieniu kilkku mil od miejsca wybuchu zachowalo walsciwosci radioaktywne przez kilka dni, jest jednak rzecza bardzo charakterystyczna, ze czesc zwierzat znajdujacych sie na pokladach doswiadczalnych okretow ocalala i spokojnie zjadla przygotowane siano, gdy przyby li na miejsce uczeni.

Kierujacy doswiadczeniem wiceadmiral Blanky oswiadczyl, ze uwaza wyniki za nadspodziewanie dobre, natomiast korespondenci twierdza, ze spodziewali sie "czegos wiecej", zas zapytany o swe wrazenie sowiecki obserwator. prof. Aleksandrow, wzruszyl podobno ramionami i powiedzial: "mam wrazenie, ze bylo to fiasko. Gdybym byl o kilka mil blizej, moze mialbym jakas emocje..."

Oficjalne wyniki doswiadczenia z bomba ogloszone beda dopiero za kilka tygodni. Kozy skazane na smierc, nie zostaly momentalnie usmiercone, lecz zaczely ginac kolejno w kilka dni po wybuchu.

Przypominamy, ze misja ratownicza ktora udala sie do Hiroszimy w tydzien po zrzuceniu bomby, zmarla na jakas tajemnicza chorobe. Warto przypomniec rowniez ogloszony niedawno przez brytyjska misje naukowa raport, o skutkach wybuchu bomby atomowej w Hiroshima i Nagasaki: "Czesc mieszkancow zostala pogrzebana pod gruzami domow, czesc splonela zywcem, czesc zmarla na skutek obrazen spowodowanych zarem, powstalym przy wybuchu bomb. Czesc tych, ktorzy sie uratowali, zmarli po kilku tygodniach, zaatakowani promieniami "Gamma..."

Stwierdzono, ze promienie te atakuja szpik kostny i powoduja zlosliwa anemie, w niektorych wypadkach niedajace sie zatamowac krwotoki.

Obliczono ze gdyby bomba atomowa nie wieksza od tej jakiej uzyto w czasie ostatnich doswiadczen na Pacyfiku, zostala zrzucona na jakies duze miasto, straty w ludziach wynioslyby 50 tys. zabitych, 50 tysiecy porazonych promieniami "gamma" - zas okolo pol miliona zostaloby bez dachu nad glowa.

Umniejszanie znaczenia bomby atomowej jest niewatpliwie dzielem sowieckiej szostej kolumny, poniewaz bomba ta produkowana jest w Stanach nie zas w Rosji Sowieckiej.

Po referendum ludowym w Polsce

W niedzele, dnia 30 czerwca 11 milionow obywateli polskich mialo moznosc udzielenia odpowiedzi na nastepujace trzy pytania w rozpisanym przez komunistyczna administracje warszawska referendum:

1) Czy jestes za zniesieniem Senatu?

2) Czy ustroj gospodarczy zapoczatkowany reforma rolna i przejeciem przez panstawo tych galezi gospodarki narodowej, powinien byc utrwalony w przyszlej konstytucji?

3) Czy chcesz, by zachodnie granice panstwa polskiego byly ustanowione na Odrze i Nissie.?

Odpowiedz "tak" udzielona na wszystkie trzy pytania uwazana bedzie przez rezim za "votum zaufania" i bylo poprostu komedia, co do ktorej zakonczenia nikt nie ma zadnych zludzen: tworcy i inicjatorzy referendum musza odniesc druzgocace zwycjestwo,.

Slowo referendum oznacza takie urzadzenie kostytucyjne, na podstawie ktorego jakas wazna sprawa panstwowa nie jest decydowana przez wladze centralna, ale przedlozona, czyli "zreferowana" do decyzji ogolowi wyborcow. Instytucja referendum znana tylko w konstytucji Szwajcarii w innych krajach jak n.p. w Stanach Zjednoczonych ograniczona do spraw najprostszych, do odpowiedzi "tak" lub "nie" w sprawie okreslonego projektu zmiany konstytucji. Ponadto stosowanie referendum moze miec swoj sens tylko w krajach o wysokiej kulturze politycznej, ktorych lojalnosc wzajemna grup politycznych w walce nie ulega watpliwosci, zas w Polsce trudno jest mowic o jakiejkolwiek lojalnosci.

W maju b.r Francja wprowadzila u siebie referendum, chociaz podobnie jak w Polsce, Konstytucja nie znala tej instytucji, Jednakze referendum we Francji mialo racje bytu a nie bylo kruczkiem politycznym na ogolno narodowa skale. Wyborcom francuskim przedlozono kwestie jeszcze niezdecydowana - chodzilo o projekt nowej konstytucji, ktora nie zostala jeszcze wprowadzona w zycie. Wola ludu zostala uwzgledniona i rzad wkrotce rozpisal wybory celem wybrania nowego Zgromadzenia Konstytucyjnego, ktory opracowalby nowy projekt konstytucji. A nalezy pamietac, ze rzad francuski wybrany zostal przez narod, w przeciwienstwie do administracji

warszawskiej, narzuconej Polakom sila przez obce mocarstwa. Referendum, ktore odbylo sie w niedziele w kraju nie jest wogole polaczone z wyborami, zostalo ono celowo od nich odseparowane i pozbawione wszelkich sankcji nastepstw politycznych.

Administracja warszawska zobowiazala sie uznawac konstytucje z r. 1921 az do czasu "zwolania wybranego w glosowaniu powszechnym, bezposrednim tajnym i stosunkowym Sejmu Ustawodawczego, ktory uchwali, jako wyraziciel woli narodu nowa Konstytucje" (z manifestu Komitetu Lubelskiego). Konstytucja marcowa nie przewiduje referedum, natomiast przewiduje Senat —dla uproszczenia sobie problemu rzadzenia narodem, w ktorym komunizm nie znajduje zadnego poparcia, rezim wypowiedzial walke Senatowi. Latwiej jest opanowac jedna instytucje niz dwie.

O ile chodzi o drugie pytanie, to jest ono juz calkiem niepotrzebne. Reforma rolna zostala juz przeprowadzona, wszystkie wieksze wlasnosci przywatne skonfiskowane i chodzi tu raczej o usankcjonowanie decyzji grupy rzadzacej.

Trzecie pytanie bylo jak najzupelniej niepotrzebne. Narod polski i bez referendum chce utrwalenia granicy zachodniej na Odrze i Nisie, i chcial on by zadac pytanie, dlaczego nie pytano o jego zdanie, w chwili gdy ustalano wschodnia granice Polski.

Niedzielne referendum poprzedzala zazarta walka przedwyborcza. Stronnictwo Mikolajczyka postanowilo odpowiedziec "nie" na pierwsze pytanie, aby w ten sposob wyrazic swa opozycje do niektorych postanowien rezimu. Mikolajczyk jednakze nie potrafil, czy tez nie chcial docenic potegi swego przeciwnika. Przystapienie PSL do otwartej opozycji bylo uwazane za wypowiedzenie wojny rezimowi. Komunisci rozpoczeli likwidacje PSL w kraju i postanowili skompromitowac jej prezesa w oczach zagranicy. Aresztowano tysiace czlonkow stronnictwa. Jak oswiadczyl Mikolajczyk korespondentowi jednego z tygodnikow londynskich w Warszawie, w samym tylko Poznaniu aresztowano w dniach 28 i 29 czerwca 3000 ludowcow, w ostatnim okresie zamknieto 7 oddzialow stronnictwa P.S.L. a przed sadem wojskowym w Bialymstoku obradujacym w trybie doraznym toczyl sie wielki proces pokazowy, przeciwko czlonkom organizacji terrorystycznej, ktorzy jak glosil akt oskarzenia rzekomo nalezeli do PSL.

Dowodca grupy, niejaki Wladyslaw Zagorski, skazany na kare smierci, mial jakoby zeznac, ze celem tej organizacji bylo "obalenie demokratycznego ustroju panstwa polskiego". Stwierdzil on, ze gdy wstapil do PSL, byl dowodca plutonu w batalionie "Mateczni k" obwodu suwalskiego. Mimo to powierzono mu rzekomo organizacje PSL na terenie powiatu augustowskiego.

Kazdy oficjalny komunikat o aresztowaniu jakiegos bandyty, czy ukrywajacego sie przestepcy wojennego konczy sie, ze przy zatrzymanym znaleziono legitymacja czlonkowska PSL.

W okresie przed referedum, liczba procesow i aresztowan szczegolnie wzrosla. Jednoczesnie rezim, wykluczywszy wszystkich czlonkow PSL z komisyj referendum, uniemozliwil przeprowadzenie kontroli nad glosowaniem a nastepnie nad obliczaniem glosow.

Korespondenci pism zagranicznych w Warszawie nadeslali szereg wiadomosci ze stolicy, doskonale ilustrujacych "tajnosc" glosowania.

Jeden z korespondentow zostal wpuszczony do lokalu ktorym glosowali zolnierze. Ze zdziwieniem stwierdzil, ze zamiast wrzucac kartke z odpowiedzia do zapieczetowanej urny, glosujacy wreczaja poprostu znajdujacemu sie w lokalu oficerowi. Gdy dziennikarz zwrocil uwage, ze tego rodzaju postepowanie jest sprzeczne z przepisami, oficer odpowiedzial, ze nie otrzymal zadnych instrukcji, aby glosowanie bylo tajne, "a zreszta dodal, nie mamy nic do ukrywania"...

W innym lokalu przystapiono do obliczania glosow przed zakonczeniem glosowania.

Co do wynikow niedzielnego referendum nikt nie ma najmniejszych zludzen czy watpliwosci. Fakt, ze rezim postanowil wszystkie biale kartki uznac za wyrazenie zgody na wszystkie trzy pytania, wywolal duze wrazenie nie tylko w kraju, ale zagranica. Zarzadzenie to zostalo oczywiscie wydane bez zgody i wiedzy czlonkow Polskiego Stronnictwa Ludowego. Nic latwiejszego jak podmienic kartki i wszystkie glosy z negatywna odpowiedzia wrzucic do ognia, a zastapic je bialymi.

W ten sposob liczba glosujacych bedzie sie zgadzala, e poniewaz w lokalu wyborczym byli sami "zaufani", nikt sie nie dowie ilu jest w Polsce przeciwnikow rezimu.

W wywiadzie udzielonym korespondentowi londynskiego tygodnika "Sunday Times" Mikolajczyk powiedzial, ze gdyby zarzadzenie o bialych kartkach zostalo ogloszone nieco wczesniej, nie zas w przeddzien glosowania Polskie Stronnictwo Ludowe nie wzieloby udzialu w referendum. Mikolajczyk oswiadczyl, ze komunisci uniemozliwili PSL wszelka agitacje przedwyborcza. Tak na przyklad na propagande prasowa, PPR I PPS otrzymaly specjalne kredyty od rzadu. Pierwsza t. j. komunisci w wysokosci 65 milionow zlotych, druga - socjalisci. w wysokosci 40 milionow, oraz przydzial papieru. Natiomiast PSL nie tylko nie otrzymalo subsydium, ale nawet 300 tys. ulotek wydrukowanych przez Stronnictwo zostalo skonfiskowanych, zas wszysty kolportezy aresztowani.

Mikolajczyk oswiadczyl, ze zamierza zakwestionowac ogloszone wyniki i wniosl protest w zwiazku z zachowaniem sie milicji w czasie referendum, ktora zdaniem jego naduzywala swej wladzy.

Ze swej strony rezim, aby usprawiedliwic swe postepowanie oglosil, ze w ciagu ubieglego tygodnia 16 czlonkow komisyj referendum zostalo zamordowanych przez przeciwnikow politycznych t. jest ludowcow.

Niedzielne referendum bylo jakby proba generalna powszechnych wyborow, ktore rzekomo maja sie odbyc pozna jesienia. Pokazaly one jasno, ze rezim, jak to zreszta wyraznie powiedzial na pogrzebie s. p. Macieja Rataja Bierut, "nie ugnie sie przed wrogami i wydrzec sobie wladzy nie da...."

Sprawa zalatwienia dlugu polskiego

W wychodzacym w Nairobi dzienniku "East African Standard" z dnia 27 czerwca b.r. ukazal sie artykul wstepny p.t. "The British Way' (Tak postepuje Wielka Brytania).

Artykul ten zamieszczamy ponizej w tlumaczeniu i bez zadnych komentarzy: "W chwili gdy brytyjska Wspolnota Narodow, Rzad JKM i narod brytyjski podlega tak surowej krytyce. Gdy Rosja sowiecka w sposob niezrozumialy i trudny do wytlumaczenia odmawia jakiejkolwiek wspolpracy, lub zgody na wszelkie propozycje wysuniete przez "Zachod", warto jest sie zastanowic nad postepowaniem Wielkiej Brytanii i jako przyklad wziac jej stosunek do Polski. Wszystkim nam wiadomo, ze mimo bohaterskich walk i niezlomnego ducha oporu w obronie umilowanej wolnosci, narodowi polskiemu nie jest dane zbierac owoce jego mestwa. W Polsce nie ma dzis wolnosci prawdziwej. Dzierzacy stery panstwa obecny rzad, ktory trudno jest nazwac demokratycznym lub przedstawicielem woli narodu polskiego, zas Rosja i komunisci staraja sie opanowac i podporzadkowac sobie wszystkie objawy zycia narodowego. Cale zagadnienia Polakow poza granicami kraju komplikuje nieprzychylne ustosunkowanie sie wladz sowieckich, ktore nie zezwalaja tysiacom ludzi na powrot do ich domostw, polozonych na ziemiach zagarnietych przez Rosjan z ktorych zostali deportowani przez Rosje, lub ktore opuscili w obawie przed deportacja. Rzad sowiecki zdolal sobie zdobyc wiernych sprzymierzencow wsrod czlonkow obecnego rzadu polskiego i wspolnie prowadza anty - brytyjska i antyamerykanska polityke.

Jednakze wydarzenie ostatniego tygodnia pozwalaja przypuszczac, ze w stosunkach polsko - brytyjskich nastapi pewna poprawa. Nie wolno nam zapominac, ze Brytyjska Wspolnota Narodow przystapila do wojny, w chwili gdy pancerne hordy Hitlera napadly na Polske - ostatni akt agresji, zas po szesciu latach walk dzieki wspolnemu wysilkowi aliantow, Niemcy zostali pokonani, a Polska znowu "oswobodzona".

Narod brytyjski nie zapomnial i napewno nie zapomni lojalnej i wiernej wspolpracy w czasie wojny polskich zolnierzy, marynarzy i lotnikow, oraz polskiego ruchu oporu.

Przed paroma dniami zostala podpisana w Londynie umowa finansowa miedzy Polska a Wielka Brytania regulujaca sprawe dlugu zaciagnietego przez kolejne rzady polskie w Londynie. Uregulowanie tego problemu napotykalo na duze trudnosci. Ostateczne zalatwienie tej sprawy swiadczy o hojnosci Wielkiej Brytanii w stosunku do starego przyjaciela i alianta—Polski i mamy nadzieje, ze narod polski nalezycie to oceni. Nastepujace pozycje skladaja sie na calosc dlugu wysokosci: 73 miliony stanowia wydatki na uzbrojenie i zaopatrzenie Polskich Sil Zbrojnych, 47 miliony uposazenie i zold dla wojska, 32, miliony zostalo wyplacone celem pokrycia kosztow zwiazanych z utrzymaniem uchodzcow cywilnych i administracja rzadu polskiego w Londynie.

Na pokrycie tych sum, ktorych laczna wysokosc wynosi 152 miliony funtow dysponowalismy 7 milionami zlota polskiego zdeponowanego w Bank of England, oraz majatek Rzadu R. P. na terenie Wielkiej Brytanii. Na mocy ukladu Rzad J. K. M. zrzekl sie kwoty 73 milionow wydatkowanej na zaopatrzenie i uzbrojenie Polskich Sil Zbrojnych; kwote 32 milionow na wydatkowanych na uposazenie i zold czasowo zawieszono.

Z powyzszego wynika, ze dlug w wysokosci 152 milionow funtow zostal zredukowany do 13 milionow, przyczym, Polska otrzyma cala nadwyzke sprzetu wojskowego, ktorego wartosc wynosi 6 milionow funtow. Biorac pod uwage trudnosci finansowe rzadu polskiego, rzad J. K. M. uwaza ze tego rodzaju zalatwienie tego trudnego problemu i odciazenie zadluzenia panstwa polskiego bedzie pomoca w odbudowie gospodarki kraju i przyczyni sie do nawiazania stosunkow handlowych miedzy dwoma krajami. Rzad warszawski dal do zrozumienia, ze mimo scislej wspolpracy z Rosja, o ile idzie o zagadnienia polityki zagranicznej nie zamierza on zerwac stosunkow handlowych z mocarstwami zachodniemi.

Kwota 13 milionow funtow nie bedzie platna odrazu. Trzy miliony uiszczone beda w zlocie, pozostale 10 milionow rozlozono na pietnascie lat, przyczym pierwsza rata platna jest po uplywie lat pieciu od chwili zawarcia ukladu.

Wiadomosc o ukladzie sila rzeczy spowodowala zwiekszenie sie zainteresowania brytyjskiej opinii publicznej sytuacja w Polsce. Jak wynika z wiadomosci jakie nadchodza z tego kraju sytuacja polityczna jest nader powazna. Polskie Stronnictwo Ludowe jest systematycznie likwidowane. Aby ukrocic wplywy tego stronnictwa Tymczasowy Rzad polski zamknal jego 6 oddzialow w najludniejszych dzielnicach kraju. Minister Bevin wyrazil ostatnio swoj zal z powodu tego stanu rzeczy oraz stwierdzil z przykroscia, ze mimo kilkakrotnych przyrzeczen, polski rzad tymczasowy dotychczas nie ustalil daty wolnych powszechnych wyborow.

Gdyby stosunki ulozyly sie byly normalnie, fakt praktycznego umozenia polskiego dlugu wojennego przez Wielka Brytanie byl by przez narod polski nalezycie oceniony, lecz w chwili obecnej, dzieki troskliwej "opiece" i kontroli Moskwy, jest bardzo prawdopodobne, ze narod polski nie dowie sie szczegolow zawartego porozumienia.

Jednakze, narod brytyjski ma pelna swiadomosc, ze skreslajac ten dlug wypelnil choc czesciowo swe zobowiazania w stosunku do swych aliantow i okazal im swa wdziecznosc za wspolprace, w okresie, kiedy obu narodom, polskiemu i brytyjskiemu, grozilo niebezpieczenstwo.

x x x

W dniu 25 czerwca b. r. Rzad JKM przeslal rzadowi warszawskiemu nowa note, w ktorej stwierdza, ze uklad finansowy zawarty w Londynie miedzy przedstawiecielami rzadu byrytyjskiego, a delegacja warszawska, nie bedzie ratyfikowany, do czasu dotrzymania przez rzad warszawski zobowiazania przeprowadzenia wolnych wyborow.

Kronika tygodniowa

W kolach politycznych szeroko jest komentowany przebieg konferencji czterech ministrow spraw zagranicznych i osiagniecie porozumienia w sprawie Triestu, kolonii wloskich i odszkodowan dla Rosji. Nagly zwrot w polityce p. Molotowa i przychylenie sie jego do projektu ministra Byrnesa, bylo do pewnego stopnia zaskoczeniem. Zgoda Rosji Sowieckiej na rozwiazanie problemu Triestu, znàlazla szybko wyltumaczenie w gwaltownych protestach marszalka Tito, ktory, co dla nikogo nie jest tajemnica - dziala w mysl dyrektyw Moskwy.

Prasa paryska zwraca uwage na fakt, iz przyjecie projektu rozwiazania sprawy Triestu poprzedzil fakt zaproszenia p. Molotowa przez premiera Bidault na kolacje. Czy smaczna kuchnia francuska mialaby wplynac na ustepliwe stanowisko sowieckiego meza stanu watpimy, natomiast w kolach dobrze poinformowanych twierdza, iz inicjatorem spotkania byl sam pan Molotow. O czym rozmawiano podczas wspomnianej kolacji, pozostanie oczywiscie tajemnica.

Ustepliwe stanowisko Rosji przypisuje sie rowniez ostatniej probie z bomba atomowa.

Powrocmy jednak do sprawy Triestu. Na konferencji kolejno rozpatrywano projekty pana Bidault, ktory proponowal umiedzynarodowienie Triestu na przeciag lat 15 - tu, nastepnie p. Molotowa, ktory w zasadzie przychylajàc sie do tego projektu, byl zwolennikiem jednak nieokreslonego trwania nadzoru. Ostatecznie przyjeto projekt ministra Byrnesa, stworzenia wolnego panstwa w rodzaju wolnego miasta Gdanska. w sklad ktorego wchodzilby port i miasto Triest z obszarem 60 klm. kw.

Za integralnosc wolnego terytorium odpowiadac ma Rada Bezpieczenstwa Organizacji Narodow Zjednoczonych, ktora mianuje Wysokiego Komisarza odpowiedzialnego za zarzad i zobowiazanego do skladnia dokladnych sprawozdan Radzie Bezpieczenstwa.

Przyjety przez 4 - ch ministrow projekt ma byc zadecydowany na konferencji pokojowej 21 - panstw ktora zbierze sie w Paryzu w dniu 29 b. m. W wyznaczeniu terminu brano pod uwage okolicznosc by termin nie kolidowal z terminem plenarnego posiedzenia Organizacji Narodow Zjednoczonych,. ktore wypada w poczatkach wrzesnia b. r.

W sprawie kolonii wloskich uzgodniono, iz w ciagu najblizszego roku nie zostana powziete zadne decyzje, natomiast sprawa odszkodowan wloskich zostala zalatwiona po mysli Rosji.

Ministrowie spraw zagranicznych Stanow Zjednoczonych. Wielkiej Brytanii i Francji, przyznajac zgodnie, ze Rosji przysluguje odszkodowanie od Wloch, jednak nie chcieli zgodzic sie na wygorowane zadania Zwiazku Sowieckiego. P. Molotow tlumaczyl swe stanowisko w nader przekonywujacy sposob, dowodzac, iz Rosja zgodzilaby sie na zaspokojenie swych pretensji w naturze, to jest, ze Wlochy przez 6 najblizszych lat splacalyby dlug oddajac czesc swej produkcji przemyslowej. Jest to bardzo zreczne posuniecie ze strony Moskwy, jednak ministrowie widac musieli sie na nie zgodzic. Rosja otrzymujac odszkodowanie od Wloch w wys. 100 miljonow dolarow, uzalezni do pewnego stopnia od siebie caly przemysl Wloch, rozciagajac kontrole i wplywy na zycie gospodarcze tego kraju.

W kolach watykanskich duze wrazenie wywolaly nowe zarzadzenia zmierzajace do likwidacji k o s c i o l a katolickiego na Wegrzech. Zapowiedzia zaostrzenia kursu byl juz zakaz opuszczenia Wegier przez Prymasa na uroczystosci wreczenia Kapeluszy Kardynalskich w Rzymie.

Obecnie komendant sowieckich w o j s k okupacyjnych na Wegrzech, gen. Smyrnow, zazadal rozwiazania najstarszej organizacji katolickiej mlodziezowej na Wegrzech, ktorej patronem jest Prymas Wegier. Zadanie zostalo umotywowane tym, ze organizacja ta ma jakoby prowadzic antykomunistyczna propagande.

Sprawa Egiptu i ciagle wrzenie w Palestynie, przysparza nadal niemalo klopotow Rzadowi J.K.M.. Wydarzenie na Bliskim Wschodzie sa coraz bardziej niepokojace z uwagi na stanowisko swiata arabskiego, znajdujacego sie pod silnymi wyplywami Rosji Sowieckiej.

Sytuacje ogolno — swiatowa ocenia sie nadal jako bardzo powazna. Duze wrazenie wywolalo oswiadczenie P r e z e s a Amerykanskiego Czerwonego Krzyza, P. Bazilego O'Connor'a, ktory przed wyjazdem do Wielkiej Brytanii na zjazd Ligi i Stowrzyszen Czerwonego Krzyza odpowiadajac na pytania dziennikarzy, czy liczy sie z mozliwoscia nowej wojny powiedzial: "Jezeli mam byc szczery to tak i uwazam, ze we wszystkich planach na przyszlosc, ewentualnosc ta musi byc brana pod uwage."

Niemala sensacje wywolala potwierdzona obecnie oficjalnie przez Moskwe wiadomosc charakteryzujaca wewnetrzne stosunki w "demokratycznym" raju sowieckim.

Oddawna krazyly pogloski o masowych buntach Tatarow krymskich i innych ucisnionych narodow w ZSSR. w okresie wojny, jak rowniez o drakonskim ukaraniu tych narodow przez wladze sowieckie, przez wywiezienie ludnosci tej wglab Zwiazku Sowieckiego, gdzies na Sybir.

Oficjalny komunikat moskiewski glosi, ze dwie autonomiczne republiki, Krymska i Czeczensko - Inguska, zostaly pozbawione autonomii i staly sie zwyklymi prowincjami a mieszkancy ich zostali przesiedleni w inne okolice....

Dekret Najwyzszego Sowietu glosi, ze decyzja spowodowana zostala faktem, ze "wielu Czeczencow i Tatarow Krymskich, pod wplywem propagandy niemieckiej, dobrowolnie i wspolnie z armia niemiecka prowadzilo walke zbrojna z armia czerwona."

Obie republiki nalezaly do Rosyjskiej Sowieckiej Federalnej Socjalistycznej Republiki - najwiekszej z republik Zwiazku Sowie-

ckiego. Ludnosc obu republik wynosila poltora miliona ludzi. Wiadomosc o "degradacji" dwoch republik i masowej deportacji mieszkancow uchyla rabek tajemnicy otaczajacej wydarzenia wojenne i powojenne na terenie Zwiazku Sowieckiego. W dalszym ciagu jednak nie wiadomo dobrze co sie dzieje na przyklad na Ukrainie, gdzie, jak wynika z przenikajacych przez "zelazna kurtyne, pogloseki, wciaz jeszcze trwac maja dzialania pratyzantow antysowieckich.

Rownoczesnie z sensacyjnym komunikatem o losie Tatarow Krymskich i Czeczencow, Moskwa oglosila oficjalny raport Urzedu Kontroli Panstwowej, na czele ktorego stoi oslawiony Mechlis raport ujawniajacy zakrojone na wielka skale naduzycia i kradzieze dokonane przez kierownikow fabryk i kopaln sowieckich. M in. raport przytacza wypadki przywlaszczenia przez kierownikow fabryk funduszow, przeznaczonych na premie dla robotnikow.

Te wiadomosci, chociaz skapo przenikajace, pozwalaja wnioskowac o rozkladzie kolosa sowieckiego i zastosowac do ... rosyjskie st ra powiedzenie; "ryba zaczyna psuc sie od glowy...." (ski)

Gen. Bor Komorowski powrocil do Londynu.

Do Londynu powrocil po siedmiotygodniowym pobycie w Stanach Zjednoczonych general Tadeusz Bor Komorowski. General opuscil Stany na pokladzie statku "Queen Mary". Zegnali go uroczyscie przed opuszczeniem Stanow przedstawiciele Polonii amerykanskiej, ktorzy zlozyli na jego rece zapewnienie, ze "Polonia nie ustanie w walce o niewygasle, nieprzedawnione prawa narodu polskiego do pelni wolnosci panstwowej i demokratycznego systemu rzadow."

Przed swym odjazdem general oswiadczyl przedstawicielom prasy amerykanskiej co nastepuje:

"Przez caly czas mego pobytu w Stanach, mialem moznosc stwierdzic powszechnie wzrastajace zrozumienie ze strony opinii publicznej prawdy, ze pokoj w Europie uzalezniony jest od przywrocenia wolnosci tak Polsce, jak i innym krajom Europy Srodkowej.

Prawie kazdy to rozumie, ze przywrocenie pelnej wolnosci i niepodleglosci mej Ojczyznie — jedynemu krajowi alianckiemu, ktory jest okupowany i rzadzony przez sily zbrojne obcego mocarstwa - moze nastapic jedynie wtedy, gdy armia czerwona zostanie calkowicie wycofana, a z nia sowieckie NKWD, ktore rzadzi Polska.

Co do obecnej sytuacji politycznej, to niedzielne referendum nie moze byc uznane za namiastke wolnych wyborow. Zadne referendum, zaden plebiscyt, zadne wybory, nie moga miec najmniejszego wplywu na rozwoj politycznej i gospodarczej Polski, dopoki kraj nasz rzadzony jest przez Moskwe, przy pomocy marionetek, stanowiacych komunistyczna grupe mniejszosciowa, utrzymywana przy wladzy dzieki poparciu bagnetow sowieckich.

Zolnierze polscy poza granicami swej Ojczyzny, ktorzy maja byc wkrotce demobilizowani przez rzad brytyjski, pragneli pozostac w szeregach wlasnej armii, dopoki ostateczna konferencja pokojowa, nie przyniesie ich Ojczyznie wolnosci i niepodleglosci, o ktora walczyli przez zgory 5 lat, na wszystkich frontach, na ladzie morzu i w przestworzach.

Nie watpili nigdy, ze przyszle uklady pokojowe przyniosa takie rozwiazanie, ktore pozwoli im na powrot do prawdziwie wolnej Ojczyzny.

Trwaja tez w nadziei, ze ostateczne traktaty pokojowe nie dozwola na uprawianie nadal niesprawiedliwosci w stosunku do alianckiej Polski."

Z KARTY ZALOBNEJ

W dniu 25 czerwca b.r. w Szpitalu Europejskim w Mombasie, po dlugiej i ciezkiej chorobie, przezywszy lat 65, zmarl opatrzony Sw. Sakramentami Roman Boski, dziennikarz i publicysta.

Red. Boski byl od najwczesniejszych lat czlonkiem Polskiej Partii Socjalistycznej i pozostal do ostatnich chwil zycia wierny swym idealom politycznym. Jako wspolredaktor pisma "Robotnik", organu n a c z e l n e g o P.P.S. w Warszawie, byl czlonkiem Klubu Sprawozdawcow Parlamentarnych i wieloletnim wiceprezesem Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich. Po tragicznym wrzesniu 1939 r. Roman Boski znalazlszy sie na terenach Rzeczypospolitej okupowanych przez Rosje Sowiecka zostal aresztowany przez N.K.W.D. i z e s l a n y w glab Rosji. Wiezienia i lagry sowieckie, podkopaly Jego zdrowie. Po amnestii w 1941 szym roku, zdolal przedostac sie do sztabu Armii Generala Andersa i nastepnie z wojskiem polskim zostal wyewakuowany do Persji. W Teheranie, gdzie przebywal z rodzina - corka, synem i synowa, ktorzy wraz z nim opuscili Rosje objal redakcje tygodnika "Polak w Iranie", ktorego redaktorem byl do chwili ewakuacji ludnosci p o l s k i e j z I r a n u. Po przybyciu do Afryki Wschodniej, zamieszkal c z a s o w o w osiedlu polskim w Makindu (Kenya). Rozwijajaca sie silnie choroba serca i ogolne wyczerpanie przykuwala Go do loza. Mimo gasnacych sil, do ostatniej chwili s.p. red. Boski nie przestaje interesowac sie zagadnieniami politycznymi, piszac szereg a r t y k u l o w do prasy polskiej na terenie Wielkiej Brytanii i w Stanach Zjednoczonych. P r z e z y w a ciezko tragiczne wydarzenia w Kraju i nieszczescia polityczne, spadajace na Polske. Wobec coraz powazniejszego stanu zdrowia, Chorego przewieziono do s z p i t a l a w Mombasie, gdzie zmarl w dniu 25 czerwca.

Przy smierci Jego byli obecni corka i syn, adw. Marek Boski, ktory na wiadomosc o chorobie ojca przyjechal do Afryki Wsch, z Wloch z 2 go Korpusu.

Zmarly pozostawil po sobie pamiec dobrego Polaka, uczynnego Towarzysza niedoli uchodzczej i zacnego Czlowieka. Jako dziennikarz i publicysta, odznaczal sie gleboka erudycja i wszechstronna skala zainteresowan. Lekkosc stylu wyrozniala Jego a r t y k u l y, zas wrodzony dowcip przejawial sie w doskonalych felietonach Jego piora.

Tak juz uszczuplone wojna i okupacjami wrogow kadry dziennikarstwa polskiego, poniosly jeszcze jedna strate w s m i e r c i Kolegi s.p. Romana Boskiego. Zmarly osierocil corke, synowa i syna.

Czesc Jego pamieci!

WIESCI Z KRAJU

"Gazeta Ludowa" zamieszcza dane z ktorych wynika, ze Polska, ktora jeszcze przed 20 laty stala na jednym z pierwszych miejsc jesli chodzi o przyrost ludnosci, stanela obecnie w obliczu katastrofy depopulacyjnej. Juz po roku 1936 przecietna dlugosc zycia Polaka wynosila tylko 45,9 lat, w porownaniu ze Szwecja - 62,3 Niemcami-61,3 i Anglia-66,8. Najwieksza smiertelnosc notowano rowniez w Polsce: wynosila ona 16,8 na tysiac mieszkancow, w porownaniu z Szwecja - 11,2 na tysiac.

Obecnie pozostalo najwyzej 24 miliony Polakow w tym, przeszlo pol miliona sierot, 5 milionow niedozywionych dzieci, a co najgorsze 1200 tys. chorych na gruzlice, wsrod ktorych smiertelnosc dochodzi do przerazajacej cyfry 200 tys. rocznie. Przed wojna na 35 milionow mieszkancow umieralo rok rocznie na gruzlice 50 tys. ludzi, a i ta cyfra byla stosunkowo najwyzsza w Europie. Jezeli dodamy do tego, ze smiertelnosc niemowlat dochodzi obecnie do 20% i, ze w roku ubieglym mielismy o 150 tys. wiecej zgonow niz urodzin, to bedziemy zmuszeni dojsc do wniosku, ze pod wzgledem biologiczym znalezlismy sie na skraju przepasci.

W Poznaniu rozpoczal sie w ubieglym tygodniu proces Artura Greisera bylego gauleitera Polski Zachodniej oraz, w swoim czasie, prezydenta Wolnego Miasta Gdanska. Greiser zostal przekazany wladzom warszawskim wraz z 20 innymi wybitniejszymi hitlerowcami.

Proces odbywa sie przed Polskim Trybunalem Narodowym, przewodniczacym jest p. Barcikowski, czlonek prezydium K.R.N. i prezydent polskiego Sadu Najwyzszego.

Trybunal zaprosil na swiadka dra H. Strasburgera. ambasadora rzadu warszawskiego w Londynie, b. polskiego Generalnego Komisarza w Gdansku. Ponadto zostali zaproszeni na wniosek obrony prof. Burkhardt, b. Wysoki Komisarz Gdanska, obecnie ambasador polski przy Stolicy Apostolskiej. Trybunal odrzucil wniosek obrony zaproszenia Edena, Litwinowa, gen. Sosnkowskiego, oraz b. prezydenta Moscickiego.

B. Wojewoda Kostek Biernacki zostal areesztowany i osadzony w wiezieniu w Warszawie.

Wiceminister oswiaty, W. Bienkowski, w wywiadzie udzielonym przedstawicielom prasy warszawskiej na temat sytuacji na wyzszych uczelniach w Polsce powiedzial m. in.:

"Mlodziez reakcyjna tworzy w szkolach wyzszych nieznaczna mniejszosc. Natomiast znaczna czesc mlodziezy przejawila mala odpornosc na podszepty zorganizowanych osrodkow reakcji, co dowodzi niskiego stopnia wyrobienia politycznego i spolecznego. Ze zdumieniem nalezy stwierdzic, ze w wielu srodowiskach studenckich znajdowaly posluch naiwnie spreparowane brednie, jak n. p. o wywiezieniu 3 wagonow ze studentami na Sybir. Ministerstwo Oswiaty jest zdecydowane zastosowac jak najostrzejsze srodki w stosunku do nielicznych wichrzycieli i eliminowac ich z zycia wyzszych uczelni. Przed cala mlodzieza akademicka stoi zadanie gruntownej analizy jej stosunku do podstawowych zagadnien, ktore stawia obecna rzeczywistosc.

Nastepnie p. Bienkowski powiedzial, ze w wiekszych osrodkach akademickich powstaja obecnie "kursy przygotowawcze" dla mlodziezy robotniczej i chlopskiej, ktora nie uczeszczala do szkol srednich.

Komunistyczny "Glos Ludu" omawiajac to zarzadzenie wladz pisze:

"Jednym z hasel ONR,- owskich grup studentow w czasie ich ostatnich awanturniczych wystapien bylo; "Nie dopuscic do szkol wyzszych mlodziezy bez matury." Czy jednak z dopuszczeniem mlodziezy ludowej do szkolnictwa wyzszego mamy czekac, az po 8 latach dojdzie ona do uniwersytetow? Otworzmy juz dzisiaj bramy szkol wyzszych dla mlodziezy ludowej. Byc moze poziom wykladow bedzie musial byc nieco zmieniony, bardziej przystosowany do realnych potrzeb kraju, ale nie ma obawy, by nasze uniwersytety staly sie szkolkami powszechnymi, jak "dowcipnie" zapowiada tyg. "Dzis i Jutro."

Jak podaje prasa krajowa, w Polsce czynnych jest obecnie okolo 500 kinoteatrow (przed wojna bylo 800) Przedsiebiorstwo "Film Polski" prowadzi 412 kin, wojsko 50, reszta TUR.

w ciagu 5 miesiecy b. r. w polskich kopalniach wegla wydobyto 18, 107, 721 ton wegla, co stanowi okolo 40% calorocznego planu wydobycia.

Statek "Dar Pomorza" wyruszyl w polowie czerwca w swa pierwsza po wojnie podroz cwiczebna z kadetami Marynarki Podroz z postojami potraw 3 miesiace.

Nalezacy bo zbiorow Muzeum Narodowego w Warszawie obraz Rubensa przedstawiajacy portret kobiety, zostal odnaleziony na terenie Szczecina. Byl on prawdopobobnie wywieziony przez Niemcow do Rzeszy i dziwnym trafem jakis Niemiec sprzedal go przed paroma miesiacami pewnemu Polakowi za 1500 zl.

Na zasadzie umowy zawartej podczas pobytu delegacji warszawskiej w Moskwie, Panorama Raclawicka i zbiory Osslineum maja byc zwrocone Polsce. Natomiast znajdujace sie w Krakowie uniwersaly Chmielnickiego maja byc przekazane Zwiazkowi Sowieckiemu.

PRZEGLAD PRASY

"Nie bedzie dewaluacji funta" - pod tym tytulem ukazal sie ciekawy artykul w "Financial Times", pismie, ktorego dobra orientacja w zagadnieniach gospodarki walutowej jest powszechnie uznawana.

Artykul notujac uporczywe pogloski o bliskiej dewaluacji funta szterlinga, twierdzi jednak ze brak jest przeslanek dla takiej operacji i, ze nie bedzie ona zdaniem autora dokonana.

Argumentacja idzie mniej wiecej po linii nastepujacej: W roku 1931 dewaluacja byla zbawieniem gdyz zahamowala ucieczke od funta i przywrocila rownowage bilansowi handlowemu. Obecnie nie moze byc mowy o powazniejszej ucieczce od funta - wobec szczelnej reglamentacji dewizowej. O ile zas chodzi o bilans handlowy - to w istniejacych warunkach, dewaluacja nie zdalaby sie na wiele dla spotegowania eksportu, gdyz jego rozmiary sa ograniczone jedynie fizycznym potencjalem wytworczym, oraz wola wiekszego lub mniejszego rynku wewnetrznego.

Taki stan rzeczy potrwa conajmniej przez dwa lata i dopiero pozniej, moglyby byc rozwazane pewne korzysci z dewaluacji.

Natomiast obecnie, widoczne sa tylko ujemne nastepstwa takiego posuniecia jak 'darowanie" czesci ceny, ktora obecnie placa na rynkach swiatowych chetni nabywcy towaru brytyjskiego, a takze spotegowanie 'spirali zwyzkowej dla cen i kosztow produkcji zwlaszcza - plac.

"The Financial Times" namawia rzad by w sposob najbardziej stanowczy i niedwuznaczny zaprzeczyl krazacym pogloskom i dla uspokojenia opinii ujawil pomyslny stan brytyjskiego zapasu zlota i dolarow. Przyczyni sie to takze, wedle tegoz komentarza - do oslabienia, powszechnie w opinii amerykanskiej panujacego przeswiadczenia, iz Wielka Brytania gotowa jest kazdego czasu uzyc dewaluacji swego pieniadza, jako narzedzia w walce konkurencyjnej.

Jednakze wedlug ukladow z Bretton Woods dewaluacja waluty uczestniczacego w tym ukladzie panstwa - az do pierwszych 10 procent nie wymaga uprzedniej zgody Miedzynarodowego Funduszu Momentarnego. Podobno jednak istnieje "gentleman agreement" miedzy Stanami a W. Brytania, iz ta ostatnia nawet do pierwszych 10 procent nie bedzie dewaluowac funta bez konsultacji ze Stanami."

W londynskim "Dzienniku Polskim" z dnia 25 czerwca zamieszczono artykul wstepny p. t. "Rosyjski obszar gospodarczy" ktory zamieszczamy ponizej: "W czasie swej bytnosci w Londynie premier wegierski Nagy oswiadczyl, ze rzad Grozy w Rumunii przedlozyl rzadowi wegierskiemu projekt unii celnej wegiersko—rumunskiej.

W swietle tego oswiadczenia nabieraja duzego prawdopodobienstwa podawane przez paryski "Le Monde" informacje o zalecanych przez rzad moskiewski uniach celnych czesko austriackiej i jugoslowiansko-bulgarskiej.

Obszar czesko-austriacki mialby byc okregiem przemyslowym; obszary wegiersko - rumunski i bulgarsko - jugoslowianski - obszarami rolniczo-surowcowymi. Proponowany zwiazek pomiedzy Czechoslowacja a Austria tlumaczy sie tym, ze zdaniem licznych czynnikow politycznych, a miedzy nimi czeskich, obszar srodkowo—wschodniej Europy musi obejmowac Austrie.

Ten poglad objasnia czemu przed rokiem Rosja zazadala w umowie moskiewskiej pomiedzy trzema wielkimi sojusznikami proklamowania niepodleglosci Austrii i dlaczego Rosja ociaga sie z daniem swej zgody na rozwazanie w Paryzu zagadnienia austriackiego. Jasnym jest, ze Rosja chce opoznic usuniecie swych wojsk okupacyjnych z Austrii i zamknac Dunaj dla zeglugi panstw zachodnio - europejskich.

Sadzac z glosow prasy warszawskiej nalezaloby wznosic, ze przewidywane jest scisle zespolenie gospodarcze Polski z Rosja.

Prasa paryska podaje, ze ostatnio odbyly sie w Pradze negocjacje pomiedzy przedstawicielami urzedow planowania krajow srodkowo - europejskich. Braly zatem w nich udzial czynniki polskie, wegierskie, rumunskie, jugoslowianskie i bulgarskie. Uczestniczyl w nich oczywiscie przedstawiciel moskiewskiego Urzedu Planowania.

Postawa Moskwy w tej sprawie niezmiernie przypomina zachowanie sie Berlina w okresie okupacji Europy przez wojska niemieckie. Niewatpliwie podobnie jak Berlin wyznaczal rozmiary poszczegolnych produkcyj w odnosnych krajach i okreslal charakter i rozmiary wymiany handlowej pomiedzy nimi. Rzad moskiewski jak z tego wynika, dazy do objecia jednym planem dzialalnosci krajow przez Moskwe okupowanych.

Moskwa pozwala, aby okupowane przez nia kraje "balamucily sie" tak narodowo jak i w dziale polityki zagranicznej. Pozwala podleglym sobie krajom na utrzymywanie przedstawicieli zagranica, ambasadorow, ministrow i t. d. Popiera w szerokich granicach uprawianie frazeologii narodowej pod warunkiem, ze wychodzi ona z zalozenia o pozytku zespolenia politycznego z Rosja. Jednoczesnie jednak ujmuje nieublaganie w swe rece dyspozycje w sprawach gospodarczych, bezpieczenstwa publicznego, wojska i polityki zagranicznej, przyzwalajac na utrzymanie dekoracji "niepodleglosciowej i narodowej" stara sie jednak odciac te kraje od stosunkow z zachodnia Europa.

Projektowane unie celne sa zapewne tylko etapami przejsciowymi i sluza zapewne tylko do zamaskowania istotnych celow polityki rosyjskiej; cele te polegaja na scislym zespoleniu politycznym i gospodarczym krajow lezacych w rosyjskiej sferze wplywow z Rosja."

Z OSIEDLI

Tengeru:

Szkola Muzyczna w Tengeru zorganizowala wieczor muzyczny w 74 rocznice zgonu Stanislawa Moniuszki, tworcy polskiej opery narodowej, w wykonaniu uczniow i uczennic zakladu. Slowo wstepne wyglosila p. Jadwiga Henoch. W dziale piesniarskim wystapily uczennice klasy spiewu solowego: Zusanna Torka i Cecylia Grzesik oraz Hanka Bujnicka, wykonywujac arie i piesni kompozytora. Program fortepianowy skladal sie z utworow Moniuszki, Chopina, Beethovena i innych. Uczennice klas fortepianowych; Anna Kozak, Zofia Zadembska, Halina Kruczek i Grazyna Muskus wywiazaly sie dobrze ze swego zadania. W koncercie wziela udzial orkiestra Szkoly Mzycznej pod kier. prof. Beynara.

Lusaka

Zycie kulturalno - oswiatowe w Osiedlu naszym rozwija sie pomyslnie. Refegat K.O. zianstalowal nowoczesna rozglos ie, ktora nadaje staly program na 6 mega fonow zianstalowanych w swietlicach i na wolnych placach Osiedla. Program obejmuje: odczyty, pogadanki aktualne, audycje okolicznosciowe, sluchowiska, "Wesole Fale", komunikaty radiowe, koncerty muzyki polskiej i obcej. Program codziennie trwa 4 godziny i ma licznych sluchaczy w Osiedlu. Sekcja teatralna tut. Gimnazjum pod kierownictwem Kier. K. O.p.E. Wawrykiewicza wystawila na nowej scenie w swietlicy K. O. dramat z zycia gornikow polskich pod okupacja niemiecka p.t "Szyb Katowice" sztuka napisana przez Kier. K.O. cieszyla sie wielkim powodzeniem w Osiedlu. Dochod z przedstwien przeznaczono na pomoce naukowe tut. Gimnazjum. Rownoczesnie Sekcja teatralna mlodziezy Szkoly Powszechnej wystawila bajke p. t. "Serce Matki czyli przygody Tomcia Palucha" w pieknej oprawie dekoracyjnej p. inz. Boreckiego. Pozatym zespol rozglosni "Wesola Fala" przygotowuje na miesiac sierpnie "Wielka Rewie" z ktorej dochod przeznaczony zostanie na Polski Fundusz Prasowy. Sekcja teatralna tut. Gimnazjum pracuje nad wystawieniem obrazu p.t. "Niebieski Raport Zieby Wojciecha" w przerobce scenicznej E. Wawrykiewicza. Specjalna opieka otoczyl ReferetK.O.uczniow otwartej niedawno w Osiedlu Szkoly Slusarsko - Mechanicznej. Uczniowie wymienionej Szkoly korzystaja z Swietlicy K.O. gdzie nadawane sa dla nich specjalne koncerty kompozytorow polskich z objsnieniami. Referat prowadzi w Szkole pogadanki o Polsce i kieruje sekcja sportowa.

Koja

W Osiedlu Koja **dnia 2 czerwca 1946 r.** odbyla sie "Gazeta Mowiona Nr. 23" w wykonaniu pp. Voglowej i Barbaro; redakeja R.K.O.

Dnia 4 czerwca "Zebranie Informacjne" urzadzil w sali R.K.O Zwiazek Ziem Wschodnich. Zebranie poprowadzil inz. T. Zemoytel. Artykuly z biuletynow odczytali pp. M. Barbaro, L. Gadzina i W. Malaszynski.

Dzien **10 czerwca** poswiecony zostal Wsi Polskiej. Wedlug programu ustalonego przez specjalny Komitet dnia 9 czerwca wieczornice ludowa dla rodzicow urzadzil Teatrzyk Szkolny; rezyseria p. S. Gladyszowej. Dzien 10 czerwca rozpoczal sie uroczystym nabozenstwem z kazaniem okolicznosciowym wygloszonym przez Ks. Proboszcza S. Myszkowskiego. Po nabozenstwie Teatrzyk Szkolny powtorzyl akademie tym razem tylko dla mlodziezy. W ciagu dnia Harcerki i Czlonkinie Kolumny Mlodziezy Zenskiej urzadzili zbiorke ksiazek z przeznaczeniem dla wsi polskiej.

Wieczorem odbyla sie wieczornica ludowa dla doroslych urzadzona staraniem Komitetu przy wspoludziale R.K.O. Program wieczornicy rozpoczeto piesnia Nowowiejskiego "Gdzie dom jest moj" wykonana przez chor R.K.O. pod kierunkiem p. J. Janickiej. Nastepnie przemowienie zakonoczene rezolucja wyglosil p. A. Kolodziej. Po odczytaniu rezolucji publicznosc odspiewala "Rote."

Na dalsza czesc akademii zlozyly sie: wiazanka piesni ludowych odegrana na fortepianie przez p. B Dulebine, dwa wiersze a to: 'Watpiacym w przyszlosc" Kasprowicza i "Rankiem" M. Konopnickiej zadeklamowane przez pp. St. Szczepkowska i G. Folfasinska, piesni ludowe odspiewane przez chor R K.O. oraz tance krakowiak i mazur w wykonaniu uczennic i uczniow p. H. Beuthowej.

— ❀ —

BIURO ZLECEN "FIDUCIA"

(prowadzone przez adwokatow z Polski)

CENTRALA: TEL - AVIV (PALESTYNA) p. o. box 4095

zalatwia:

I. W Kraju: sprawy spadkowe, rozwodowe, uznania za zmarlych, majatkowe i inne zogdnie z obecn. obow. ustawami.

II. Na terenie Sr. Wchodu i Afryki: sprawy wdow i sierot po poleglych i zaginionych, i td.

III. Wszelkie pondania, prosby i inne pisma, majace na celu ochrone lub odzyskanie praw wlasnosci i tp.

Wyczerpujace wstepne informacje w poszcz. sprawach po otrzymaniu pieciu szylingow (Postal - Order) na pokrycie kosztow korespondencji. (1925.)

Z NAIROBI

W dniu 4 lipca b. r. w trzecia rocznice tragicznej smierci w katastrofie lotniczej w Gibraltarze Premiera rzadu Polskiego w Londynie i Naczelnego Wodza Polskich Sil Zbrojnych Generala Wladyslawa Sikorskiego, w kosciele Paraifailnym Przenajswietszej Rodziny w Nairobi, zostalo odprawione uroczyste nabozenstwo. Msze Sw. celebrowal X. Delegat Kanonik W. Slapa. Piesni zalobne wykonal X. Kanonik prof. Wargowski.

Na mszy byli obecni wszyscy zamieszkali w Nairobi Polacy.

KRONIKA HARCERSKA

Ponizej podajemy REGULAMIN nagrody przechodniej im. gen. Andersa dla osiedli polskich w Afryce Brytyjskiej. Nagroda ta bedzie rozgrywana przez caly czas pobytu Polakow w Afryce. W nastepnym numerze "Glosu Polskiego" podamy przepisy wykonawcze dotyczace rozgrywek w roku 1946.

REGULAMIN

rozgrywek pilki siatkowej i pilki koszykowej dla zespolow zenskich i meskich w Osiedlach Polskich Afryki Brytyjskiej o nagrode przechodnia im. gen.

WLADYSLAWA ANDERSA.

CEL.

W celu zwrocenia uwagi mieszkancow Osiedli Polskich w Afryce Brytyjskiej na koniecznosc uprawiania cwiczen cielesnych, jako niezbednego srodka utrzymania zdrowia w warunkach tropikalnych - ustanawiam nagrode przechodnia dla Osiedla, ktore w ciagu przewidzianego czasokresu zdobedzie najwieksza ilosc w ogolnej punktacji.

NAGRODA NAZWA.

Nagrode stanowi rzezba w brazie, przedstawiajaca Syrene - godlo bohaterskiej Warszawy i 2 Korpusu. Oficjalna nazwa nagrody brzmi: Nagroda Przechodnia Dcy 2 Korpusu gen. W. Andersa dla Mistrza Osiedli Polskich Afryki Brytyjskiej w Siatkowce/ Koszykowce/ Kobiecej/ Meskiej/

ZESPOLY.

W zawodach o Mistrzostwo Osiedli Polskich i o Nagrode gen. Andersa biora udzial Osiedla ktore zorganizuja rozgrywki siatkowki i koszykowki zenskiej/ meskiej/. Imienne zgloszenia do mistrzostw nie obowiazuja. W poszczegolnych reprezentacjach moze brac udzial dowolna ilosc zawodnikow.

SYSTEM ROZGRYWEK.

Wszystkie mecze odbywaja sie zgodnie z przepisami Polskiego Zwiazku Pilki Recznej (Gier Sportowych). Turniej siatkowki /koszykowki/ jest rozgrywany systemem "ligowym". Kazda druzyna gra z kazda po dwa razy. Pierwszy mecz druzyna gra na wlasnym biosku, rewanz na biosku przeciwnika, lub odwrotnie. O wyborze boiska decyduje losowanie druzyn. Calkowity ciezar organizacji meczu spoczywa na druzynie gospodarzy, t. j. tej druzyny, na boisku ktorej odbywa sie mecz.

PUNKTACJA NAGRODY I MISTRZOSTW.

Do ogolnej punktacji Nagrody wchodza i o przyznanie tytulu Mistrza Osiedli decyduja nastepujace czynniki:

1/ Rozgrywki turniejowe druzyn szkolnych. Za pierwsze miejsce w turnieju przyznaje sie 100 pkt., na drugie 50 pkt., na trzecie 25 pkt., za czwarte 12 pkt. i za piate 5 pkt.

2/ Za kazde wybudowane boisko, plac cwiczen, bieznie, plywalnie i t.p. urzadzenie sportowe - 50 pkt.

3/ Za kazda zorganizowana i stale grajaca druzyne sportowa (conajmniej 15 meczow w czasokresie przewidzianym regulaminem) lub za kazdy stale cwiczacy zespol gimnastyczny (conajmniej 10 osob na kazdym cwiczeniu- przynajmniej 3 razy w tygodniu conajmniej po 15 min.), jesli stale cwiczacy zespol lub druzyna sportowa sklada sie wylacznie z mlodziezy szkolnej-50 pkt., jesli oprocz mlodziezy w sklad zespolu lub druzyny sportowej wchodza osoby dorosle (najmniej dwie) - 60 pkt., jesli zespol sklada sie wylacznie z doroslych lub ilosc uczniow-uczennic nie przekroczy dwoch w zespole (nie wliczajac instruktora-instruktorki prowadzacego /cej cwiczenia) 70 pkt. Jako druzyne sportowa liczy sie pelna zgodnie z przepisami PZPR/PZGS druzyne - plus - minus 3 stale cwiczacych rezerwowych.

4/ Za zorganizowanie kursu przodownikow (przodowniczek) gier sportowych lub wychowania fizycznego (gimnastyki) - 80 pkt. Kurs musi trwac minimum 120 godzin efektywnych zajec praktycznych i wykladow przy minimum 10 uczestnikach/ czkach, ktorzy ukoncza kurs z wynikiem dodatnim.

5/ Za kazdego/da pracujacego /ca bez przerwy 3 miesiace w terenie przodownika/czke sportu lub gimnastyki - 40 pkt.

6/ Za kazda osobe uprawiajaca stale i systematycznie sport indywidualny (wliczajac w to lucznictwo i plywanie) - 5 pkt., sporty zespolowe (druzynowe) - 10 pkt. gimnastyke - 15 pkt. Cwiczyc stale - to znaczy cwiczyc conajmniej 3 razy w ciagu czasokresu przewidzianego na mistrzostwa.

Uwaga. Punkt 2 niniejszego regulaminu odnosi sie do czasokresu, jednego roku. Dla pierwszych Mistrzostw do roku 1946.

Organizatorzy.

Konkurencje o Nagrode gen. Andersa zorganizuje i funkcje kierownicze w tym zakresie obejmie Harcerstwo Polskie w Afryce Brytyjskiej.

Regulamin. Interpretacja Protesty.

Wladze Harcerstwa Polskiego wylonia Komisje, w sklad ktorej wejdzie przynajmniej jeden lekarz, ktora bedzie kierowala Mistrzostwami o nagrode gen. Andersa.

Interpretacja regulaminu przysluguje wylacznie wspomnianej Komisji, ktora jest rowniez ostateczna instancja rozpatrujaca wszelkie protesty.

Dowodca 2 Korpusu
/-/ ANDERS/ gen. dyw.

Komunikat P.C.K. w Nairobi

W. Pani Wanda Dorosz Tengeru

Na rece Pani przesylam serdeczne podziekowanie za zlozona z ramienia Miedzyszkolnego Komitetu sume Shs. 231.— jako dochod z urzadzonej w dniu 19. 5. 1946 r. Akademii w Dniu Matki.

Suma powyzsza przelana zostala w dniu 30 b. m. wraz z innymi skladkami na rk Zarzadu Glownego P. C. K. w Londynie, na wskazany przez W. Pania cel dla "Matek Polek na terenie Niemiec."

Do Pana Kierownika Osiedla Ifunda

Potwierdzamy odbior kwoty Shs. 1536. 50 zebranej w Osiedlu Ifunda w zwiazku ze Swietem Konstytucji 3 go Maja przekazanej na rk. P. C. K. w Barclay's Bank Nairobi na "Pomoc Polakom, przebywajacym na terenie Niemiec," (z wylaczeniem okupacji sowieckiej). Sume powyzsza przelewam rownoczesnie na rk. Zarzadu Glownego P. C. K. w Londynie.

Na rece Pana Kierownika skladam serdeczne podziekowanie wszystkim uczestnikom zbiorki za hojny dar.

Delegat Polskiego Czerwonego Krzyza w Afryce Wschodniej
(—) E. SAPIEHA

Komunikat Polskiego Komitetu Obywatelskiego w Nairobi

Informacje o formalnosciach wizowych

STANY ZJED. Ameryki Polnocnej. Wkrotce po zakonczeniu dzialan wojennych zostalo wznowione dopuszczanie imigrantow do Stanow Zjednoczonych, przy czym skomplikowana procedura wizowa oparta o ustawe imigracyjna nadal w calej pelni obowiazuje. Ustawa ta przewiduje kwoty roczne dla imigracji z poszczegolnych krajow: kwota polska wynosi okolo 6000 osob rocznie; podstawa zaliczenia do kwoty jest miejsce urodzenia, a nie narodowosc, czy przynaleznosc panstwowa; z tego wzgledu Polacy urodzeni na Kresach wschodnich (po za granica z r. 1939) wchodza na kwote rosyjska (okolo 2000 rocznie). Polacy urodzeni na ziemiach polskich na wschod od t. zw. "linii Curzona" wchodza nadal na kwote polska.

Ubiegajacy sie o wizy imigracyjne powinni przede wszystkim zarejestrowac sie w tym celu w najblizszym konsulacie amerykanskim; data dokonania tej rejestracji decyduje o przyznaniu kolejnego numeru na liscie ubiegajacych sie o wizy z danej kwoty. Nie oznacza to bynajmniej zagwarantowania miejsca w kwocie dla danego roku, ale jest o tyle wazne, iz moze zapewnic pierwszenstwo w uzyskaniu tego miejsca, jesli inne formalnosci beda na czas dokonane.

Po otrzymaniu numeru rejestracyjnego na liscie ubiegajacych sie o wize, nastepuje najwazniejsze a zarazem najtrudniejsze stadium staran. Chodzi o udowodnienie, iz ubiegajacy sie bedzie mial zapewnione srodki utrzymania w Stanach Zjednoczonych, czyli o przedstawienie t. zw. "evidence of support". Zasadniczo sa dwie drogi do osiagniecia tego celu: 1) ubiegajacy sie ma wlasne srodki, ktore beda uznane za dostateczne; jesli srodki te znajduja sie w innym kraju, niz Stany Zjednoczonych, musi jednak wykazac, ze bedzie mogl je przetransferowac do Stanow Zjednoczonych. Na okreslenie wysokosci srodkow, ktore uwazane sa za wystarczajace nie ma sztywnych regul i konsul decyduje o tym zaleznie od roznych okolicznosci; z praktyki sadzic mozna, iz suma okolo 3000 dolarow na osobe samotna i odpowiednio wiecej dla osob rodzinnych w pewnych wypadkach (np. zawod rokujacy szybkie znalezienie zatrudnienia) moze byc uznana za dostateczna. 2) Ubiegajacy sie o wize przedstawi zeznanie notarialne (affidavit) osoby juz zamieszkalej w Stanach Zjednoczonych (niekoniecznie obywatela amerykanskiego) stwierdzajacego, iz osoba ta, lub tez osoby (jesli jest kilku gwarantow) zobowiazuja sie do dopomozenia imigrantowi w pierwszych czasach lub ofiarowuja mu konkretne zatrudnienie, a w kazdym razie nie dopuszcza do tego, by stal sie on ciezarem dobroczynnosci publicznej. Wartosc affidavitu oceniana jest przez konsula i nie mozna z gory przewidziec, jakie typy affidavitow beda uznane za dobre, a jakie za niewystarczajace. Naogol biorac affidavity, pochodzace od bliskich krewnych, nawet gdyby byli niezbyt zamozni, sa uwazane za lepsze od affidavitow wystawionych przez znajomych lub przyjaciol. Jesli chodzi o te ostatnie, musza one byc sformulowane mozliwie wiazaco i kategorycznie i pochodzic od osob raczej zamoznych, ktore istotnie moga sobie pozwolic na udzielenie pomocy. Affidavity wystawione grzecznosciowo maja zwykle malo szans, iz beda uznane za dobre. Uwagi te dotycza rowniez affidavitow wystawionych przez firmy lub stowarzyszenia. Jesli sie ma nawet niewielkie srodki wlasne moga one uzupelnic gwarancje affidavitu, ktory w innym wypadku moze bylby unany za niedostateczny.

Jesli "evidence of support" uznane jest za wystarczajace, ubiegajacy sie otrzymuje zawiadomienie, iz jego sprawa wizowa jest prowizorycznie aprobowana i ze dalsze kroki zaleza od uzyskania transportu do Stanow Zjednoczonych, oraz od przedstawienia, odpowiednich dokumentow podrozy (paszportow). Nieraz sie zdarza, ze chociaz "evidence of support" nie jest uznane za zupelnie dostateczne, Konsulat nie odrzuca sprawy "ad limino", natomiast prosi o dostarczenie uzupelniajacych informacji lub gwarancji.

Uzyskanie transportu jest sprawa zainteresowanego i Konsulat mu w tym nie dopomaga. Co sie tyczy "dokumentu podrozy", nalezy wyjasnic, ze od niedawna konsulaty amerykanskie robia trudnosci z honorowaniem paszportow polskich, wystawionych lub przedluzonych przez wladze polskie przed data cofniecia uznania Rzadowi R.P./ 5 lipca 1945r. i wymagaja potwierdzenia tych paszportow przez wladze warszawskie. Wyjsciem z sytuacji moze byc uzyskanie od wladz kraju pobytu paszportu lub dokumentu podrozy dla cudzoziemcow.

Po zalatwieniu spraw transportowych i paszporowych nastepuje ustalenie przez konsulat, czy jest wolne miejsce w odpowiedniej kwocie, na ktora ubiegajacy sie, wchodzi, ogledziny lekarskie, zlozenie roznych potrzebnych dokumentow (metryki urodzenia, slubu, dokumenty zastepcze sa w wielu wypadkach dopuszczalne, swiadectw niekaralnosci), poczym wreszcie zostaje wystawiona wiza imigracyjna, ktora wazna jest tylko 4 miesiace od chwili wystawienia i nie moze byc przedluzona.

KANADA. Wedlug obecnie obowiazujacych przepisow, zezwolenie na wjazd do Kanady otrzymac moga nastepujace trzy kategorie osob: 1) rodziny osob stale zamieszkalych w Kanadzie, pod warunkiem, ze maja dostateczne warunki osiedlenia sie w miejscu przeznaczenia. Pod pojecie rodziny w znaczeniu przepisow wizowych podpadaja zony, dzieci do lat 18 oraz narzeczeni (wzglednie narzeczone) osob zamieszkalych w Kanadzie, 2) rolnicy posiadajacy dostateczne kwalifikacje i fundusze do zalozenia i prowadzenia pracy w Kanadzie, 3) osoby, bedace przed wojna na czasowym pobycie w Kanadzie, a ktore odbyly sluzbe wojskowa w kanadyjskich silach zbrojnych.

Jezeli chodzi o uzyskanie prawa na wjazd dla pierwszej kategorii osob, to osoba zamieszkala w Kanadzie, a starajaca sie o sprowadzenie swego krewnego, winna przedlozyc sprawe wlasciwemu dla swego miejsca zamieszkania urzedowi imigracyjnemu, ktory po stwierdzeniu, ze istnieja dostateczne warunki na osiedlenie sie zainteresowanych osob, wydaje

odpowiednie instrukcje urzedom zagranicznym, ktore skolei komunikuja sie z osobami ubiegajacymi sie o wjazd i bezposrednio z nimi zalatwiaja formalnosci wizowe.

W wypadku rolnikow, warunkiem udzielenia zazwolenia na wjazd do Kanady jest stwierdzenie, iz posiadaja oni dostateczne kwalifikacje rolnicze, oraz, iz rozporzadzaja odpowiednim funduszem na zakupienie gospodarstwa i zainstalowania sie.

Jezeli chodzi o trzecia grupe osob, to te moga ubiegac sie o uzyskanie stalego prawa pobytu po zwolnieniu z kanadyjskich sil zbrojnych.

Oprocz powyzszych trzech grup osob majacych tytul do ubiegania sie o uzyskanie prawa pobytu w Kanadzie na zasadzie ogolnie obowiazujacych przepisow, istnieje jeszcze jedna kategoria osob, dopuszczonych do Kanady. Grupa ta dotyczy wylacznie Polakow, a mianowicie bylych urzednikow panstwowych i bylych zolnierzy, ktorych rodziny, t.zn. zony wzglednie dzieci, dopuszczone zostaly w czasie wojny do Kanady na zasadzie wiz czasowych, oraz tych obywateli polskich, ktorzy podczas pobytu w Kanadzie na przeszkoleniu wojskowym zawarli malzenstwa z obywatelkami kandyjskimi. W tym ostatnim wypadku podania o wize moga byc wnoszone albo przez zone zamieszkala w Kanadzie i kierowane do urzedu imigracyjnego, albo tez bezposrednio przez osobe ubiegajaca sie o wize do urzedu imigracyjnego w Londynie.

Osoby nie odpowiadajace powyzszym warunkom, moga jedynie ubiegac sie o wizy czasowe na studia, w celach turystycznych, odwiedzenia rodziny i t.p. Wizy takie moga byc udzielane pod warunkiem, iz dana osoba posiada dostateczne srodki utrzymania na okres zamierzonego pobytu w Kanadzie oraz ze posiada prawo powrotu do panstwa, z ktorego wyjezdza do Kanady.

Wszystkie osoby, ubiegajace sie o wizy kanadyjskie i odpowiadajace warunkom koniecznym do otrzymanio tych wiz, musza zglosic sie osobiscie wraz z odpowiednimi dokumentami w danym urzedzie imigracyjnym celem odbycia badania lekarskiego oraz zalatwienia pozostalych formalnosci wizowych.

Urzad imigracyjny w Londynie, ktorego adres jest nastepujacy: Department of Mines and Resources, Immigration Branch, Sackville House, 40, Piccadilly, London, W. 1.

AUSTRALIA. Jakkolwiek rzad australijski przewiduje zapoczatkowanie akcji emigracyjnej na szeroka skale i dopuszczenie do Australii pewnej liczby codzoziemcow pochodzenia nie brytyjskiego, niemniej narazie brak jest jeszcze przepisow ustalajacych warunki, na zasadzie ktorych wizy australijskie beda udzielane. Na podstawie obecnie posiadanych informacji nie nalezy jednak liczyc na to, aby emigracja do Australii stala sie aktualna przed uplywem dwoch lat.

Do czasu ogloszenia planu precyzujacego przepisy imigracyjne, osoby zamierzajace wyjechac do Australii, moga, dla celow statystycznych, zglaszac swoj zamiar wyjazdu do Chief Immigration Officer, Australia House, Strand, London W C 2, skad o trzymaja odpowiednie formularze.

NOWA ZELANDIA. Podobnie jak w wypadku Australii, rzad Nowej Zelandii jakkolwiek liczy sie z otwarciem emigracji dla pewnej liczby cudzoziemcow, narazie nie wydal jeszcze zadnych przepisow regulujacych te kwestie. Niemniej juz obecnie mozna uzyskac wize w indywidualnych wypadkach, pod warunkiem, ze zachodza okolicznosci, uzasadniajace wyjatkowe traktowanie sprawy. Do takich okolicznosci nalezy w pierwszym rzedzie zaliczyc posiadanie rodziny w Nowej Zelandii. Osoba reflektujaca na wyjazd do Nowej Zelandii, winna zlozyc podanie do New Zealand Government Offices, 415, Strand, London W C 2. Podanie takie zostaje przeslane do rozpatrzenia do wladz centralnych w Nowej Zelandii, od ktorych decyzji zalezy udzielenie prawa na wjazd.

UNIA POLUDNIOWO—AFRYKANSKA. Obecnie obowiazujace przepisy uzalezniaja uzyskanie wizy emignacyjnej na wjazd do Unii Poludniowo - Afrykanskiej od uzyskania specjalnego zezwolenia na staly pobyt. Zezwolenie to udzielene bywaja przez Immigration S e l e c t i o n Board, przyczym podanie o takie zezwolenie nalezy wnosic za posrednictwem Office of the High Commissioner for the Union of South Africa, Trafalgar Square, London WC 2. Osoby, przebywajace poza terenem Zjednoczonego Krolestwa moga wnosic podania za posrednictwem wlasciwego konsulatu brytyjskiego.

Do podania, ktore musi byc wniesione na specjalnym formularzu nalezy dolaczyc: 1) 4 fotografie on face i 4 z profilu, 2) swiadectwo urodzenie, 3) swiadectwo 4) swiadectwo lekarskie (na specjalnym formularzu, 5) zaswiadczenie z urzedu policyjnego (na specjalnym formularzu,). 6) kopie swiadectw szkolnch, dyplomow naukowych i t. p., 7) zaswiadczenia od pracodawcy za okres ostatnich pieciu lat, stwierdzajace doswiadczenie danej osoby w zawodzie, ktory ma zamiar kontynuowac po przyjezdzie do Unii, 8) zaswiadczenie moralnosci, wydane przez pracodawce, ksiedza, bank lub sad, 9) d o k u m e n t y stwierdzajace sytuacje finansowa.

BRAZYLIA. Sposrod panstw Ameryki Lacinskiej. W obecnej chwili najwieksze ulatwienia wizowe zostaly wprowadzone przez rzad brazylijski. Wedlug obecnie obowiazujacych pezepisow stala wize brazylijska otrzymac moze w zasadzie kazda osoba, pod warunkiem zlozenia odpowiednich dokumentow. Jedyne ograniczenia istnieja w stosunku do samotnych kobiet. Osoba, zamierzajaca ubiegac sie o wize brazylijska, winna zwrocic sie do konsultu brazylijskiego, winna wypelnic odpowiedni formularz wizowy i zlozyc nastepujace dokumenty: 1) paszport, 2) swiadectwo lekarskie, 3) swiadectwo szczepienia ospy, 4) swiadectwo urodzenia, 5) swiadectwo slubu, 6) swiadectwo m o r a l n o s c i, 7) zaswiadczenie stwierdzajaca zawod.

Po zlozeniu przepisanych zalacznikow, wiza wydawana jest w przeciagu dwoch dni. Adres Konsulatu Brazylijskiego w Londynie jest nastepujacy. Brazilian Consulate General, Aldwych House, Aldwych, W C 2.

Jezeli chodzi o pozostale kraje Ameryki Lacinskiej, to w zasadzie istnieja mozliwosci otrzymania wizy do wszystkich z tych krajow, z tym jednak, ze formalnosci wizowe sa bardziej skomplikowane, glownie z tego powodu, iz kazde indywidualne podanie o wize musi byc przekazane do zalatwienia i aprobaty wladzom centralnym.

DRUKARNIA: "Colonial Printing Works. Nairobi"
Wydawca: "Polski Fundusz Prasowy." Redakcja i Administracja: Nairobi. p. o. Box 1939

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA W TORUNIU